

верна Македония — въ Скопје, Куманово, Тетово, Щипъ, Кратово, Самоковъ. Това го признаваха и останалитѣ сърби.

Така, още за първия печски патриархъ Макария се казва прѣзъ 1564 г.: квр Макаріюу подрѣжецюу сръбскоіе начелство и Бѣлгаремъ и поморскимъ странамъ (Лъ. Стојановић, Стари српски записи и натписи, № 645). — Наслѣдницитѣ на Макария — Герасимъ, Йеротей, Паиси, Мойсей, Арсени III, Арсени IV и пр. сжщо се обявятъ за началници и на бѣлгарско население. Прѣзъ 1580 г. за патриарха Герасима се говори като за: архієпископа пекскаго, и патріарха въсѣмъ Сръблемъ и Бѣлгаромъ и сѣвѣрнымъ странамъ и прочіимъ квръ Герасіма (Пакъ тамъ, № 751). — Прѣзъ 1589 г. се пише книга въ дніи прѣвсвещеннаго архієпископа пекскаго, втца и оучителя Сръблемъ Бѣлгаромъ і нїимъ многїимъ странамъ владике квръ Йеродея (Пакъ тамъ, № 806). — Отъ началото на XVII в. се подновява печската църква, въ врѣмето на . . . всѣхъ сербскихъ земяхъ и болгарскихъ и западнаго поморїа архієпископоу кїръ Павсею (Пакъ тамъ, № 843). — Отъ 1629 г. сжщиятъ Паиси се титулува: Вѣсемъ Сръблемъ и Бѣлгаромъ патріархъ (Пакъ тамъ, № 1202): — Въ 1682 г. патриархътъ се подписва: Арсение, кожїею милостїю патріархъ пекски и вѣсемъ Сръб. и Болгар. и прочимъ (Пакъ тамъ, № 1749). Патриархъ Мойсей прѣзъ 1714 г. се подписва: Мовсен, мїстїю вжїею архієпскоу Пекскы и вѣсемъ Сръблемъ и Болгаромъ и вѣсего Иларирика патріархъ (Споменикъ LI, 110). Сжщиятъ ималъ и на печата си упоминание за бѣлгарското си паство: Мовсей архієпкъ пекски и вѣсемъ Сръблемъ и Болгар. патріархъ (Срв. писмото отъ 1721 г. въ Споменикъ XXXVI, 93). — Арсени IV и той се подписва саморжно прѣзъ 1735 г. . . . Архієпкъ пекскї, ѿ вѣсемъ сръбо славено^м бѣлгар^м ѿ вѣсего Иларирика патріархъ (Спространовъ, Описъ на ржкописитѣ при Рилския манастиръ. София, 1902, стр. 113) и пр. и пр. Право казва сърбинътъ Рад. М. Грујић, който обнародва редъ патриаршески писма, какво „додатакъ — у наслову нашихъ патријараха — и бѣлгаромъ, не беше само празна титула, него да су заиста патријарси наши вршили јурисдикцију и над православномъ црквомъ у једномъ делу југо-западне Бугарске“ (Споменикъ LI, 106). — Така сж схващали и самитѣ патриарси титула и бѣлгаромъ. Патриархъ Арсени III прѣзъ 1688 г. е съобщавалъ на руския посланикъ въ Виена, какво австрийскїятъ императоръ подканялъ Арсениа чрѣзъ писма,